

Förbandsbesöksrapport

Stockholms amfibieregemente (Amf 1)

7 november 2022

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspiktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem före detta värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Den belyser såväl brister och utmaningar som det som fungerar väl och annat som bidrar till positiv utveckling på förbandet. Genom detta uppmuntrar vi även andra förband att ta efter goda exempel och gemensamt arbeta för att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och främja goda utbildningsförhållanden. Pliktrådet strävar efter att bidra till att förbanden kan utbilda starka krigsförband.

Rapporten utgör också en dialog med besökt förband, som får möjlighet att åtgärda fel och brister som följs upp under ett andra besök. Innehållet i rapporten har kommunicerats med berört förband, som har lämnat synpunkter på dess innehåll. Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar under kvartal två.

Denna rapport delges berörd LMA via Pliktrådet, samt relevanta funktion inom Försvarsmakten genom VIDAR. Rapporten publiceras även på www.pliktradet.se samt delges media, riksdagen och Regeringskansliet.

Pliktrådets besökare:

Andreas Ottosson

Kristoffer Loiborg Sjölund

Innehållsförteckning

Information om förbundet.....	3
Spontana intryck.....	3
Organisation.....	3
Arbetsmiljö och säkerhet.....	3
Fysisk belastning	3
Försvarshälsan	3
Attityder och jargong	3
Psyisk hälsa.....	4
Utrustning	4
Avbruten utbildning.....	4
Resor	4
Boendemiljö och vistelseutrymmen	4
Hållbarhet	4
Medinflytande.....	5
Information och mönstring.....	5
Meningsfull fritid.....	5
Soldathem/Marinhem	5
Förbandets vidtagna åtgärder	5
Avslutning	6

Information om förbandet

Stockholms amfibieregemente är ett amfibieförband i marinen. Förbandet utgår från Berga, Haninge garnison. Utbildningen är mycket krävande och soldater utbildas för att kunna verka ”där land möter hav”. På regementet ligger utöver amfibie även 4.sjöstridsflottiljen som bland annat ansvarar för utbildningen av röjdykare.

Spontana intryck

Utbildningen som bedrivs på Amf 1 har goda förutsättningar att vara och uppfattas till största del som god. Plikträdet uppmärksammade dock destruktiva förhållanden på en pluton och med vissa enskilda befäl. Besöket präglades av att inhämta information om missförhållandena och vissa delar av information till rapporten bortprioriterades till följd av detta. Förbandsledningen blev informerad av missförhållandena och vidtog åtgärder omedelbart.

Organisation

Amf 1 utbildar värnpliktiga på tre plutoner. De värnpliktiga utbildas till amfibiesoldater. Förbandet utgår från regementet på Berga men har även verksamhet på Vaddö och Utö.

Arbetsmiljö och säkerhet

Inga särskilda anmärkningar.

Fysisk belastning

Förbandet utgår från en utvecklad belastningstrappa som de utvärderar och justerar kontinuerligt. Under fjolårets värnpliktsskull uppstod ett antal skador och förbandet har därför skruvat på belastningstrappan för att jämnare öka belastningen över tid.

Inför mer krävande övningar med högre belastning gör förbandet en screening av de värnpliktiga. Exempelvis görs bedömning av läkare och marschprov.

Värnpliktiga vittnar om att vissa befäl inte tar skador eller sjukdom på allvar vilket lett till värre skador och minskad benägenhet att anmäla skador.

Försvårshälsan

Försvårshälsan på förbandet har goda förutsättningar att omhänderta skadade och jobbar aktivt tillsammans med instruktörerna för att förebygga skador. Exempelvis har förbandet en kontinuerligt anställd fysioterapeut som kan rådgöra inför övningar. Försvårshälsan upplever dock problem likt många andra förband att värnpliktiga medvetet eller omedvetet mörkar tidigare skador under mönstringen som sedan återuppstår under utbildningen.

Attityder och jargong

Många upplever befälen ha bra ledarskap, god pedagogik, ger och tar feedback, hänsynstagande. Detta var dock något som skiljde sig kraftigt från enskilda befäl.

Vid besöket hade förbandet nyligen omorganiserat plutonerna så att flera värnpliktiga bytt befäl. Kontrasterna i plutonskulturerna hade då givit de värnpliktiga ett referensvärde, vilket de förtroendevalda tydligt kunde beskriva för Plikträdet.

Under samtal med förtroendevalda uppmärksammades en kultur hos vissa enskilda befäl av destruktivt ledarskap, mycket otrevlig attityd, ofta förekommande kollektiv bestraffning och förnedring av enskilda värnpliktiga framför pluton samt repressalier. Det framkom att flera värnpliktiga hade vant sig vid detta och på grund av bristande referensvärde hade det skapats en generell tystnadskultur i rädsla för repressalier och att bli utsatt för trakasserier av sina kamrater.

Värnpliktiga i den pluton som haft dessa befäl uttryckte att de var mer rädda för att göra fel framför befälen, snarare än att lösa uppgiften på ett bra och säkert sätt. Skarpa skjutövningar upplevdes som särskilt riskfyllda och osäkra när de inte vågar ställa frågor om vad som gäller eller när de inte förstod.

Jargongen som hade uppstått inom plutonen hade lett till att vissa inte vågar uppsöka samtalsstöd i rädslan att bli utpekad som "mesen som är så känslig i plutonen". Inom den plutonen hade det dessutom skapats en jargong med "våldigt mycket machosnack", med ofta förekommande rasism, homofobi, sexism och nedvärdering av personer med annan politisk åsikt.

Psykisk hälsa

Förbandet tillsatte en värnpliktskonsulent inför årets värnpliktskull. De värnpliktiga kan komma i kontakt med denne dels genom befälen och dels genom direktkontakt via sms. Konsulenten försöker följa med under delar av verksamheten ute i fält, vilket Pliktrådet ser som mycket positivt.

På grund av skäl som beskrivits under Attityder och jargong, har värnpliktiga som blivit utsatta för händelserna vittnat om att vissa mår mycket dåligt. Vi uppmanade förbandet att utföra en screening av de värnpliktiga med hjälp av civil personal exempelvis värnpliktskonsulent.

Utrustning

Förbandet har, precis som många andra förband brist på viss materiel. De värnpliktiga anser ändå att det fungerar bra överlag. Kvinnor tilldelas underkläder av civila märket Icebreaker, vilket har fått mycket positiv respons.

Avbruten utbildning

Förbandet har haft 7 stycken värnpliktiga som fått avbryta sin utbildning.

Resor

Förbandet ordnar chartrad buss för de värnpliktiga till Centralstationen i Stockholm. Det fungerar till stor del bra men ibland förekommer felbokningar. Chartrad buss förkortar och förenklar restiden generellt vilket förlänger tiden man hinner spendera hemma.

Boendemiljö och vistelseutrymmen

Boende- och vistelsemiljön är god och de värnpliktiga uttrycker att de är nöjda. Däremot uppfattas att brister som är anmälda till Fortifikationsverket tar lång tid innan dessa åtgärdas. Mögel och slitage har sedan länge funnits i vistelseutrymmen på Vaddö, vilket är planerat att åtgärdas under 2023.

Hållbarhet

Inga anmärkningar.

Medinflytande

Medinflytandet på Amf 1 fungerar övergripande bra. LMA på förbandet är benägen om att lyfta fram saker som de förtroendevalda eller andra värnpliktiga uppmärksammar. De förtroendevalda har bra koll på och förtroende för sin LMA.

Då Pliktrådet besökte förbandet framkom många händelser som var okända för Förbandsledningen. För att förebygga att dessa händelser sker igen samt skapa bättre förutsättningar att uppmärksamma händelser, uppmanas förbandet att organisera ett forum för de förtroendevalda. Forumet syftar till att pluton-, kompaniöverskridande förtroendevalda under tjänstetid har ett avslappnat tillfälle i frånvaron av högre chef diskutera och utbyta erfarenheter. Det bör ses som förtroendevaldas förberedande möte till kompani- respektive förbandsnämnd och bör hållas kontinuerligt. Det är viktigt att mötet är avslappnat så att inget undanhålls i rädsla för repressalier. LMA kan delta under delar av mötet för att informera kring ovälkommet beteende, värdegrund och uppförandekod, ge förslag på diskussionspunkter samt i övrigt inhämta information.

Information och mönstring

Plikt- och provningsverket tar ut vissa befattningar hos mönstringshandläggare; stridsbåtförare (utökad mönstring), stridsbåtsmekaniker, tekniker och kock.

I övrigt blir de mönstrande inskrivna som amfibiesoldat eller amfibiegruppbefäl. Förbandet tilldelar sedan de värnpliktiga sin befattning under utbildningen utifrån lämplighet och önskemål.

Meningsfull fritid

De värnpliktiga har och utnyttjar Marinhemmet under sin lediga tid.

Soldathem/Marinhem

Marinhemmet på förbandet erbjuder ett brett utbud på saker att göra och har generösa öppettider. De värnpliktiga är mycket nöjda med det och uttrycker uppskattning.

Förbandets vidtagna åtgärder

Till följd av Pliktrådets besök och den direkta återkoppling som gavs samt denna rapport har Amf 1 vidtagit särskilda åtgärder. Pliktrådet är nöjda med förbandets hantering av det som uppkom under samt efter besöket. Följande åtgärder uppger förbandet att de har vidtagit:

- En arbetsmiljöutredning tillsattes av förbandschefen (C Amf 1) där tre (3) befäl hemförlovades och utreddes för sin ledarskapsmetodik. Påföljden av utredningen blev chefsamtal med C Amf 1. Samtidigt som utredningen genomfördes fokuserade Utbildningsbataljonen på åtgärder för att möjliggöra för befälen att återgå i tjänst efter hemförlovning.
- Uppföljning av de värnpliktigas välmående under tiden arbetsmiljöutredningen genomfördes.
- Införande av rutinmässiga samverkansmöten för värnpliktsvårdande resurser; försvarshälsan, värnpliktskonsulent, förbandspastor, marinhem, NVK, kompanichefer,

bataljonschef var 6-8:e vecka. ”Detta i syfte att identifiera och omhänderta utmaningar, samt skapa en gemensam lägesbild mellan de olika enheterna för att på bästa möjliga sätt stödja de värnpliktiga i deras utbildning.” Sammankallande för samverkansmöte värnpliktsvårdande resurser är Chef Utbildningsbataljonen (C Utb. Bat).

- Infört personell stridsvärdesindikator på bataljonen i syfte att fånga upp de värnpliktigas välmående och skapa förutsättningar för att sätta in resurser i rätt riktning om så krävs.
- Värnpliktsutbildning avseende utbildningsmetodik, organisation, attityder skall diskuteras på årets sista C Amf 1 DUC (direkt underställd chef)-möte.
- Införande av ett nytt forum i form av en arbetslunch för de förtroendevalda där de har möjlighet att diskutera överskridande mellan plutoner och kompanier. LMA samt C Utb. Bat deltar inledningsvis vid mötet i syfte att fånga uppkomna händelser, samt informera och känna av stämningen avseende måendet på truppen. Därefter lämnar C Utb. Bat medan de förtroendevalda kvarstannar och får möjlighet att utbyta och diskutera erfarenheter.

Avslutning

Pliktrådet strävar efter att förmedla intryck från besöket på ett konstruktivt sätt. Innehållet i rapporten är beroende av att Pliktrådet har getts möjlighet att samtala med de värnpliktiga, befäl och övrig personal samt besöka verksamheten.

Vissa delar under besöket bortprioriterades av Pliktrådet med anledning av att längre samtal med förtroendevalda var nödvändigt. Därmed är vissa delar också mindre utförligt redovisade eller saknas helt.

Vi blev mycket väl mottagna under besöket, vilket var präglad av ett transparent och samarbetsvilligt klimat. Förbandet bemötte Pliktrådets synpunkter och intryck på ett ansvarsfullt sätt och vi har stor förhoppning på att de vidtagna åtgärderna bidrar till positiv utveckling för Försvarmakten i allmänhet och Amf 1 i synnerhet. Vi har förhoppningar om, och ser fram emot, ett fortsatt gott samarbete mellan Pliktrådet och Amf 1.

Tack för ett givande besök,

Andreas Ottosson
070-848 61 84

Kristoffer Loiborg Sjölund
070-848 61 29

www.pliktradet.se

info@pliktradet.se